

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)

รหัสวิชา ศ22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าลม
ทองเหลือง เครื่องกระทบจังหวะ
และเครื่องคีย์บอร์ด

ครูผู้สอน ครุณันท์วัน ทองทิพย์

ครูสถิตย์ เสมาใหญ่

เรื่อง เครื่องดนตรีประเภท
เครื่องเป่าลมทองเหลือง เครื่องกระทบจังหวะ
และเครื่องคีย์บอร์ด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถระบุชื่อและอธิบายคุณลักษณะของเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องสาย และเครื่องเป่าลมไม้
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีสากล

กิจกรรม

คำชี้แจง จงจำแนกเครื่องดนตรีต่อไปนี้ ตามเกณฑ์การจัดประเภทเครื่องดนตรีที่กำหนดให้ โดยเขียนชื่อเครื่องดนตรีเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษลงในแผนที่ความคิด

1. กล็อกเคนชpiel (glockenspiel)
2. กลองสะแนร์ (snare drum หรือ side drum)
3. กลองใหญ่ หรือกลองเบส (bass drum)
4. คลาริเน็ต (clarinet)
5. คอร์เน็ต (cornet)
6. คลาวิคอร์ด (clavichord)
7. ฆ้อง (gong หรือ tam-tam)
8. ฉาบ (cymbals)
9. เซลโล (cello)
10. เซเลสตา (celesta)

กิจกรรม

11. แซกโซโฟน (saxophone)
12. ไซโลโฟน (xylophone)
13. ดับเบิลเบส (double bass)
14. ทิมปานี (timpani หรือ kettledrums)
15. ทูบา (tuba)
16. ทริแองเกิล (triangle)
17. แทมบูรีน (tambourine)
18. ทรัมเป็ต (trumpet)
19. ทรอมโบน (trombone)
20. บาร์โตนฮอร์น (baritone horn)
21. บาสซูน (bassoon)
22. แบนโจ (banjo)
23. ปิกโคโล (piccolo)
24. เปียโน (piano)
25. เฟรนช์ฮอร์น (french horn)
26. ฟลูต (flute)

กิจกรรม

27. ยูโฟเนียม (euphonium)

28. รีคอร์ดเดอร์ (recorder)

29. ระฆังราว (chimes หรือ tubular bells)

30. ลูท (lute)

31. วิโอลา (viola)

32. ไวโอลิน (violin)

33. อັกคอร์ดียน (accordion)

34. โอโบ (oboe)

35. ทริแองเกิล (triangle)

36. ออร์แกน (organ)

37. ฮาร์ป (harp)

38. ฮาร์ปซิคอร์ด (harpsichord)

กิจกรรม

เกณฑ์การจัดประเภทเครื่องดนตรีเป็นไปตามประเภท
เครื่องดนตรีในวงซิมโฟนีออเคสตรา (symphony orchestra)
ได้แก่ เครื่องสาย (string instruments) เครื่องเป่าลมไม้
(woodwind instruments) เครื่องเป่าลมทองเหลือง
(brass instruments) เครื่องกระทบจังหวะ (percussion
instruments) และเครื่องคีย์บอร์ด (keyboard instruments)

เครื่องเป่าลมทองเหลืองหลักในวงซิมโฟนีออร์เคสตรา

เครื่องเป่าลมทองเหลืองหลักในวงซิมโฟนีออร์เคสตรามี 4 ชนิด เรียงตามช่วงเสียงจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ทรัมเป็ต (trumpet) เฟรนช์ฮอร์น (french horn) หรือฮอร์น (horn) ทรอมโบน (trombone) และทูบา (tuba) นอกจากนี้ เครื่องเป่าลมทองเหลืองที่ปรากฏในวงคอนเสิร์ตเครื่องลม (concert band) และวงโยธวาทิต เช่น คอรัเน็ต (cornet) บาริโทนฮอร์น (baritone horn) และยูโฟเนียม (euphonium)

เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าลมทองเหลือง

เครื่องเป่าลมทองเหลือง (brass Instruments) สร้างจากโลหะ และมีเสียงที่เกิดจากการสั่นของริมฝีปากผู้บรรเลงผ่านกำพวด (mouthpiece) ซึ่งทำด้วยท่อโลหะ ทรงกรวย ด้านปากเป่ามีลักษณะบานออก คล้ายรูปกรวย มีขนาดต่างกันตามขนาดของเครื่องดนตรี และปลายอีกด้านของกำพวดต่อเข้ากับท่อเครื่องดนตรี และที่ปลายท่อของเครื่องมีปากลำโพงช่วยขยายเสียง

เครื่องเป่าลมทองเหลือง

ทรัมเป็ต © ๒๐๒๒ Conn-Selmer, Inc.

คอร์เน็ต © GEWA music GmbH

ทรอมโบน © Yamaha Corporation

เฟรนช์ฮอร์น © ๒๐๒๒ Conn-Selmer, Inc.

เครื่องเป่าลมทองเหลือง

บาริโตนฮอร์น

© ๒๐๒๒ Conn-Selmer, Inc.
Crampon

ยูโฟเนียม

© ๒๐๒๒ Conn-Selmer, Inc.

ทูบา

© ๒๐๒๒ Buffet

เครื่องดนตรีประเภทกระทบจังหวะ

เครื่องกระทบจังหวะ (percussion instruments)

เป็นเครื่องดนตรีที่อาศัยการตี หรือการเคาะด้วยไม้หรือมือ หรือกระทบกันเองเพื่อให้เกิดเสียง มักสร้างจากของแข็ง เช่น โลหะ ไม้ หรือแผ่นหนังซึ่งตึง และมีชื่อเรียกอื่นอีก เช่น เครื่องกระทบ เครื่องตี เครื่องประกอบจังหวะ เป็นต้น โดยทั่วไปนักเล่นเครื่องกระทบจังหวะคนหนึ่งในวงซิมโฟนีออเคสตรามีหน้าที่บรรเลงเครื่องกระทบจังหวะหลายชนิด ซึ่งเครื่องกระทบจังหวะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

เครื่องกระทบจังหวะ

1. มีระดับเสียง (pitched percussion)

สามารถใช้บรรเลงทำนองหรือโน้ตที่มีระดับเสียงได้ โดย
เครื่องดนตรีหลักในวงซิมโฟนีออเคสตรา ได้แก่ ทิมปานี
(timpani หรือ kettledrums) กล็อกเคนชpiel (glockenspiel)
ไซโลโฟน (xylophone) เซเลस्ता (celesta) และระฆังราว
(chimes หรือ tubular bells)

เครื่องกระทบจังหวะ

กล็อกเคนชpiel (glockenspiel)

© ๒๐๒๒ Percussion Source

ไซโลโฟน (xylophone)

© Yamaha Corporation

เครื่องกระทบจังหวะ

ทิมปานี (timpani)

© ๒๐๒๒ Conn-Selmer, Inc.

ระฆังราว (chimes หรือ tubular bells)

© ๒๐๒๒ Steve Weiss Music

เครื่องกระทบจังหวะ

2. ไม่มีระดับเสียง (unpitched percussion)

เป็นประเภทที่ไม่สามารถสร้างระดับเสียงที่แน่นอนได้ เช่น กลองสะแนร์ (snare drum หรือ side drum) กลองใหญ่ หรือ กลองเบส (bass drum) แทมบูรีน (tambourine) ทริแยงเกิล (triangle) ฉาบ (cymbals) ฆ้อง (gong หรือ tam-tam) เป็นต้น

เครื่องกระทบจังหวะ

กลองสะแนร์

© ๒๐๒๑ Sonor

แทมบูรีน

© ๒๐๒๑ Black Swamp Percussion

ทริแยงเกิล

© ๒๐๒๑ Black Swamp Percussion

กลองเบส

©๒๐๒๑ Southern Percussion

ฉาบ

© ๒๐๒๑ Sonor

ฆ้อง

© Zildjian Company Inc.

เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด

เครื่องคีย์บอร์ด (keyboard instruments) เป็นเครื่องดนตรีที่มีคีย์ (key) หรือ เพดัล (pedal) สำหรับควบคุมระดับเสียงหรือลักษณะเสียง มีตัวกำเนิดเสียง และกลไก การเกิดเสียงแตกต่างกัน ได้แก่ แทนเจนต์ (tangent) กระทบสายของคลาวิคอร์ด (clavichord) ที่ดึงหรือที่ดีดสาย (plectra) ของฮาร์ปซิคอร์ด (harpsichord) ค้อนกระทบสายของเปียโน (piano) และกลไกการอัดอากาศผ่านลิ้นโลหะของออร์แกน (organ) และอັคคอร์ดียน (accordion) นอกจากนี้ เครื่องดนตรีอีกหนึ่งชนิดที่สามารถจัดอยู่ในประเภทคีย์บอร์ด คือ เครื่องซินธิไซเซอร์ (synthesizer) เป็นเครื่องดนตรีไฟฟ้าที่สร้างเสียงได้หลากหลาย และในปัจจุบันใช้ร่วมกับกลไกคอมพิวเตอร์

เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด

คลาวิคอร์ด

© ๒๐๒๑ Stoffler Musik AGJ

คลาวิคอร์ด

© ๒๐๒๑ C. Neupert – Hallstadt

เปียโนแบบตั้ง
(upright piano)

© ๒๐๒๒ Steinway & Sons

แกรนด์เปียโน (grand piano)

© Fazioli Pianoforti s.p.a.

เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด

ออร์แกน

© Yamaha Corporation

เครื่องซินธิไซเซอร์

© ๒๐๒๑ Syntaur

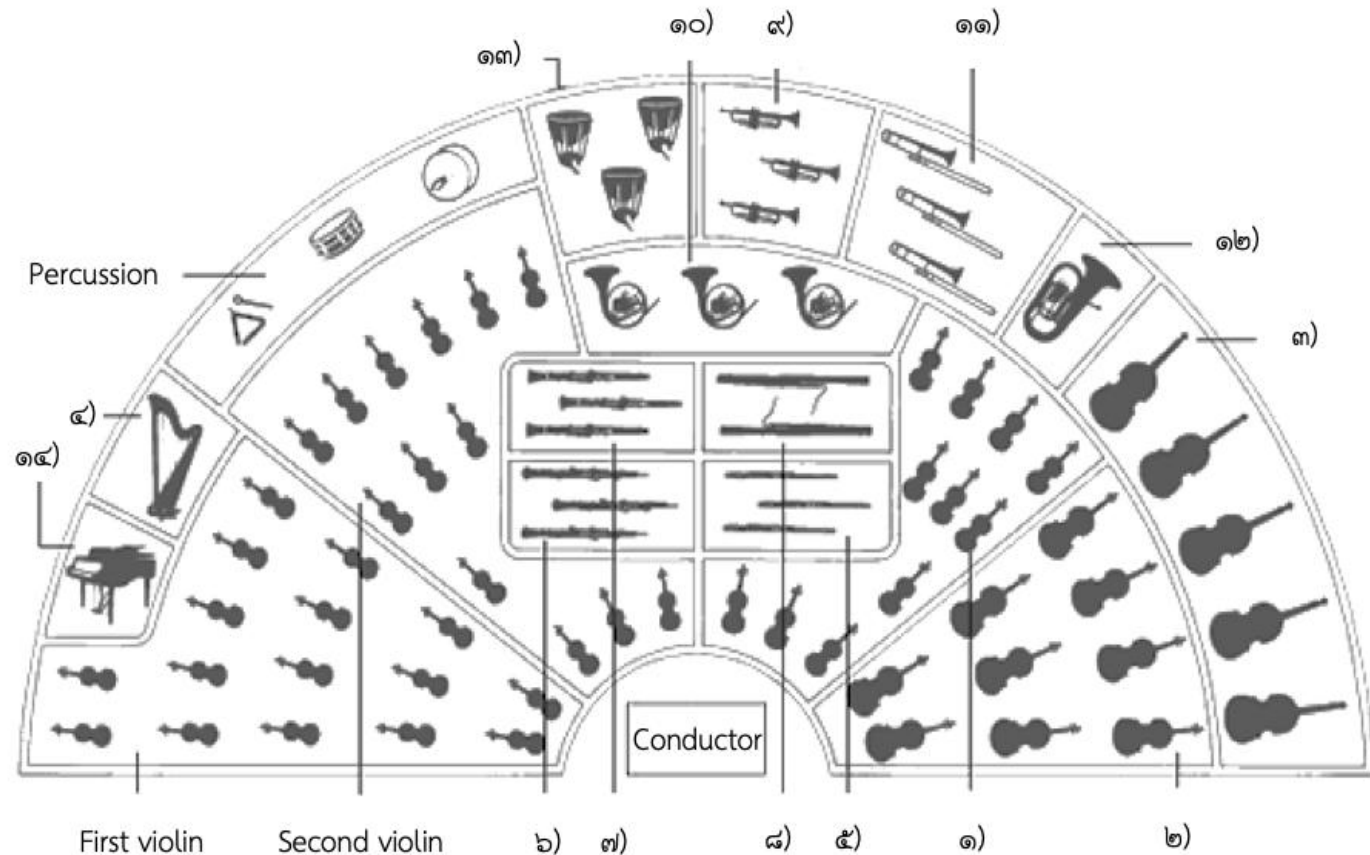

อัครordion

© ๒๐๒๒ Reverb.com LLC

ใบงานที่ 7

1. จากแผนผังแสดงตำแหน่งที่นั่งตามชนิดของเครื่องดนตรีในวงซิมโฟนีออร์เคสตรา
จงตอบคำถามต่อไปนี้

ใบงานที่ 7

1.1 จงระบุชื่อเครื่องดนตรีตามหมายเลขกำกับและคำใบ้ในวงเล็บ

- 1) _____ (LAIVO)
- 2) _____ (LOCEL)
- 3) _____ (SLEDABUBOS)
- 4) _____ (PHAR)
- 5) _____ (ULEFT)
- 6) _____ (EBOO)
- 7) _____ (RENTLICA)

- 8) _____ (SABONOS)
- 9) _____ (PUTREMT)
- 10) _____ (ROHNNFERCH)
- 11) _____ (MORTONEB)
- 12) _____ (BAUT)
- 13) _____ (MAPINIT)
- 14) _____ (OPAIN)

ใบงานที่ 7

2. จงระบายสีในช่องของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดตามประเภทของเครื่องดนตรี โดยระบายสีม่วงสำหรับเครื่องสาย สีแดงสำหรับเครื่องเป่าลมไม้ สีเหลืองสำหรับเครื่องเป่าลมทองเหลือง สีฟ้าสำหรับเครื่องกระทบจังหวะ และสีเขียวสำหรับเครื่องคีย์บอร์ด

ใบงานที่ 7

2. จงเลือกกากบาทชื่อเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในประเภทของเครื่องดนตรี
แตกต่างกันพวก

2.2 ☐ Trumpet	☐ French horn	☐ Piccolo	☐ Tuba
2.2 ☐ Organ	☐ Cello	☐ Double bass	☐ Viola
2.3 ☐ Oboe	☐ Synthesizer	☐ Bassoon	☐ Flute
2.4 ☐ Harpsichord	☐ Piano	☐ Glockenspie	☐ Clavichord
2.5 ☐ Bass drum	☐ Harp	☐ Gong	☐ Xylophone

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

วงดนตรีประเภทต่าง ๆ

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ที่ 8 เรื่อง วงดนตรีประเภทต่าง ๆ
ใบงานที่ 8 เรื่อง วงดนตรีประเภทต่าง ๆ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th